

บทที่ ๔

วิธีปลายผลของการวิจัย

จากการศึกษาเปรียบเทียบ **ความเชื่อ** เป็น และ ลักษณะจิตวิทยาของ
 ของนักเรียนที่มารดาเห็นว่า ความเชื่อและทัศนคติที่ต่อศาสนา เป็นเรื่องสำคัญ (กลุ่ม ก.)
 กับกลุ่มนักเรียนที่มารดาเห็นความเชื่อและทัศนคติต่อศาสนาว่า เป็นเรื่องสำคัญ (กลุ่ม ข.)
 ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนที่ดำรงศึกษายู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 3 ทั่วประเทศมีการ
 ศึกษา 2511 จากโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ในเขตจังหวัดพระนคร-ธนบุรี และ
 จังหวัดอยุธยาในระหว่าง 12-18 ปี จำนวน 80 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่ม ก. กับ กลุ่ม
 ข. จำนวนกลุ่ม ^{ละ} 40 (ชาย 20 คน และหญิง 20 คน) กลุ่มมารดาของนักเรียน จำนวน
 80 คน แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม มารดาของกลุ่ม ก. กับ มารดาของกลุ่ม ข. และเลือกจาก
 25% ของกลุ่มมารดาที่มีคะแนนสูง กับ 25% ของกลุ่มมารดาที่มีคะแนนต่ำ และมารดาของ
 นักเรียนจะคงมีการศึกษา จนถึงระดับปีที่ 4 (อ่านออกเขียนได้) ขึ้นไป และมีอายุอยู่
 ระหว่าง 30-55 ปี เครื่องที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ตามเก็บวัดด้วยความถี่หนึ่งและ
 เชื่อกันต่อพุทธศาสนาแบบธรรมดาที่มี 3 องค์ ซึ่งแบบสอบถามแต่ละชุดประกอบด้วยคำถามที่มี
 ลักษณะเป็น Positive relief กับ positive attitude และ negative attitude
 จำนวนที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการเปรียบเทียบจากแบบสอบถามชุดที่
 2 และชุดที่ 3 ระหว่างกลุ่ม และระหว่างเพศในกรุป และคะแนนเฉลี่ยระหว่างชุดคำถามแต่ละ
 ชุด ในแบบสอบถามชุดที่ 2 และชุดที่ 3 ของนักเรียน ระหว่างกลุ่ม และระหว่างเพศ
 ในกลุ่ม

ในการปฏิบัติปลายผลของการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการอภิปราย โดยพิจารณาไป ๓

ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 เกี่ยวกับ ทัศนคติที่ต่อศาสนา

ลักษณะที่ 2 เกี่ยวกับ ความเชื่อ, ข้อควรพิจารณา

ลักษณะที่ 3 เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างมารดา กับนักวิจัยในเรื่อง

เกี่ยวกับพลังจิตที่ส่งต่อจากศาสนา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งงานวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้
ในแต่ละลักษณะผู้วิจัยแบ่งการเปรียบเทียบเป็น ๒ ตอน คือ

- ตอนที่ 1. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม แบ่งเป็น 3 อย่าง
 - ก. กลุ่ม อ. (ชาย และ หญิง) กับ กลุ่ม ข. (ชาย และ หญิง)
 - จ. กลุ่ม อ. (ชาย กับ กลุ่ม จ. (ชาย)
 - ค. กลุ่ม อ. (หญิง) กับ กลุ่ม ข. (หญิง)

- ตอนที่ 2. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ ในกลุ่มเกี่ยวกับ
 - อ. นักเรียนชาย กับ นักเรียนหญิง ในกลุ่ม ก.
 - ข. นักเรียนชาย กับ นักเรียนหญิง ในกลุ่ม ข.

ตอนที่ 1. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง กลุ่ม

- 1. อ. การเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่าง อ. กับ กลุ่ม ข./

1. ในลักษณะที่ 1. เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อบุคลลภพศาสนา จากผลของการ
วิเคราะห์ ตารางที่ 18 ปรากฏว่า มีความแตกต่างกับ ระหว่าง กลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข.
ในลักษณะนี้ มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า กลุ่ม ก. มีทัศนคติที่ดีต่อพุทธศาสนา
มากกว่า กลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ ตารางที่ 19. และตารางที่
20. จะสนับสนุนข้อความในข้อนี้แน่นอนยิ่งขึ้นได้คือ

- 1.1 จากตารางที่ 19. จะเห็นได้ว่า กลุ่ม ก. "ชอบรับ" หรือ
"เห็นด้วย" มากกว่า กลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 ถึง .05 ในข้อ 45
(พระคุณศาสดาเป็นสิ่งที่จะทำให้มนุษย์เราได้รับความสุขอย่างแท้จริง) ข้อ 42.
(พุทธศาสนาทำให้เกิดความสุข สงบผ่องแผ้วจริงในมวลมนุษย์) ข้อ 10. (พระคุณศาสดาช่วย

ตามเห็น จากตารางที่ 18 จากตารางว่างเปล่าและโพทเทีย) และข้อ 19. พบว่าอว
ชระที่คนจะตอบว่าหาความจริงตาม มีธรรมชาติเดิมที่ดู มาแล้วๆ ซึ่งมันน่าจะใช้ในการกล่าว
เป็นกรณีชีวิตของเขา

1.2 จากตารางที่ 20 ปรากฏว่า กลุ่ม ก. "คอมมิวนิสต์" หรือ
"เห็นด้วย" มากกว่า กลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 ถึง .01 ในข้อ 36.
(บุคคลที่ตอบว่าไม่ชอบและคนที่ตอบว่าชอบเจ็ดข้อคำถามของบุคคล) ข้อ 29. (พุทธ-
ศาสนาเป็นเพียงมรดกที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษสมัยโบราณ) ข้อ 18. (พระพุทธรูปศาสนาไม่
โคเป็นสิ่งที่น่ากลัวไปกว่าเป็นมรดกที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษสมัยโบราณ) ข้อ 6.
(ผู้ใดที่มีความจริงในในชีวิตจริงเขาแล้ว พุทธศาสนาย่อมไม่มีความจำเป็นอย่างแท้จริง) และ
ข้อ 22. (พุทธศาสนาเปรียบเสมือนยาเสพติดให้โทษ)

2. ในอีกขณะที่ 2. เกี่ยวกับความเชื่อในข้อพุทธศาสนา จากผลของ
การวิเคราะห์ตารางที่ 18 ปรากฏว่า มีความแตกต่างกับ ระหว่าง กลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข.
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่ม ก. มีความเชื่อในข้อพุทธศาสนา
มากกว่า กลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญ

2.1 จากตารางที่ 21. ปรากฏว่า กลุ่ม ก. "ยอมรับ" หรือ
"เห็นด้วย" มากกว่า กลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ถึง .01 ในข้อ 17 (ความดี
คือความดีที่เกิดจากตัวเราเองทั้งสิ้น) ข้อ 29. (ทุกคนที่เป็นเพื่อนกันควรให้รับสิ่งของ
กันและกัน) ข้อ 32. (หลักธรรมของศาสนานี้เป็นสิ่งลึกลับจิตใจในใจในสวด) ข้อ 35.
(การปฏิบัติจากวิธีที่สิ่งของเพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์) ข้อ 36. (ผู้เป็นศิษย์ควรเคารพครู
อาจารย์) ข้อ 40. (ทุกคนที่เป็นเพื่อนกัน ควรช่วยเหลือกันไม่ยกตนข่มท่าน) ข้อ 53.
(การมีเขตศาสนาภาคสมัครใจและสหประชา) ข้อ 57. (อนาคตขึ้นอยู่กับการกระทำของเรา)
ข้อ 64. (ผู้เป็นบุตรควรทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้บิดามารดาเมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว) และข้อ
72. (ผู้เป็นบุตรควรประพฤติตนให้เป็นใจไว้วางใจของบิดามารดา)

2.2 จากตารางที่ 22. ปรากฏว่า กลุ่ม ก. "คอมมิวนิสต์" หรือ
"ไม่เห็นด้วย" มากกว่า กลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ถึง .01 ในข้อ 9. (มีบางคนที่

ความเชื่อที่ว่านางลงนรก) ข้อ 16. (ผู้ตอบคำถามเชิงศาสนาบอกว่าอยู่ในความเชื่อ
อื่นของงาน) ข้อ 33. (พระพุทธรูปศาสนาเปรียบเสมือนเทพยต์ให้โทษ ซึ่งทำให้คน เรา
ได้ละอายละอาย และเลอภัยตัวตามสบาย) เป็นต้น

อวาทกรคำ กับ กลุ่ม ๑. มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนา โดยมี
นิสัยการหลีกเลี่ยง ระหว่าง .88 ถึง 1.00 ในข้อ 8 และข้อ 23 ถือได้ว่ามีความสัมพันธ์
กันในลักษณะตามกัน และอยู่ในระดับสูง เช่นข้อ 3 (ความเชื่อในพระพุทธรูปศาสนาเกิดจาก
ความโกรธของคน) และข้อ 23 (พุทธศาสนาทำให้คนถนอม)

3.3 ข้อคำถามที่ทั้งกลุ่ม ก. และ กลุ่ม ข. และมารดาของทั้ง
ก. และกลุ่ม ข. ต่างก็ยอมรับ หรือเห็นพ้องต่อกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คือ คำถามข้อ
40, 2, 19 และ ข้อ 26 มีนิสัยศาสนสัมพันธ์กันในลักษณะตามกัน และอยู่ในระดับสูงมาก
คือ ข้อ 40 (พุทธศาสนาทำให้คนยึดถือความถูกต้อง ความจริง ความยุติธรรม และความดี
ทั้งหมดนี้ เป็นคุณธรรมที่สำคัญของมวลมนุษย) ข้อ 2 (คำสอนของพุทธศาสนา เป็นการสอน
ศีลธรรมที่ดีที่สุด) ข้อ 19 (คนเราควรที่จะศึกษา และคนกล่าวหาความจริงของหลักธรรม
เกี่ยวกับพุทธศาสนา เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตของเรา) และข้อ 26. (แทนเรามี
ความจำเป็นจะต้องมีความเชื่อต่อพุทธศาสนา)

สรุปการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่าง กลุ่ม ก. กับ กลุ่ม ข. คือ
ในเรื่อง ความเชื่อและทัศนคติต่อพุทธศาสนา ของมารดาไหว กลุ่ม ก. มีความเชื่อและ
ทัศนคติที่ดีต่อพุทธศาสนา มากกว่า กลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญ

1.๑. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง กลุ่ม และเพศเกี่ยวกับ ข้อ
กลุ่ม ก. (ชาย) กับ กลุ่ม ข. (ชาย)

1. ในลักษณะที่ 1. ทัศนคติที่ดีต่อพุทธศาสนา จากผลการวิเคราะห์
ตารางที่ 18 ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนชาย ในกลุ่ม ก. กับ นักเรียน
ชายในกลุ่ม ข. เกี่ยวกับทัศนคติที่ดีต่อพุทธศาสนา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ
นักเรียนชาย ในกลุ่ม ก. เห็นความสำคัญของพุทธศาสนาว่าเป็นเรื่องสำคัญ มากกว่า

๖) นักเรียนชาย ในกลุ่ม ก. อย่างมีนัยสำคัญ และจากตารางที่ 19-20 แสดงมีเหตุผลที่
สนับสนุนต่อความข้างบนได้ คือ

1.1 จากตารางที่ 19 แสดงได้เห็นว่า นักเรียนชาย ในกลุ่ม
ก. "เห็นด้วย" หรือ "ค่อนข้างเห็นด้วย" ว่า พุทธศาสนาคือเรื่องสำคัญ หรือมีเหตุผลที่จำเป็น
และศาสนา มากกว่านักเรียนชายในกลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับระหว่าง .05
โดยข้อที่ 45, 42, 2, 10, 19, 30, 17, 14 และข้อที่ 41 เช่นข้อ 14 (พุทธศาสนา
ช่วยตีความการวุ่นวายใจของมนุษย์) และข้อ 17 (การดำเนินชีวิตที่มีหลักธรรมทาง
พุทธศาสนาย่อมได้รับความนิยมนอก) เป็นต้น

1.2 จากตารางที่ 20 ย่อปรากฏว่า มีข้อ 36, 3, 29, 16
18, 27, 34, 6, 22, 25 และ ข้อ 15 ที่นักเรียนชายในกลุ่ม ก. "ตอบปฏิเสธ"
หรือ "ไม่เห็นด้วย" มากกว่า นักเรียนชายในกลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ระหว่าง .05
ถึง .01 เช่น ข้อ 15 (พุทธศาสนาไม่ใช่อะไรอื่น นอกเหนือไปจากขวาระจันประสาคท)
ข้อ 25 (พุทธศาสนาเป็นกลวิธีที่จะแสวงหาประโยชน์สำหรับรชนชั้นปกครอง และไม่มี
ประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ) เป็นต้น

2. ในลักษณะที่ 2 "ความเชื่อที่ถือพุทธศาสนา" จากตารางที่ 18
ปรากฏว่า มีความแตกต่างกัน ระหว่างนักเรียนชาย ในกลุ่ม ก. กับ นักเรียน ข. อย่าง
มีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนชายในกลุ่ม ก. เห็นว่าพุทธศาสนาเป็นเรื่อง
สำคัญ มากกว่า นักเรียนชายในกลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญ และมีเหตุผลที่จะสนับสนุนต่อ
ความข้างบนได้ คือ

2.1 จากตารางที่ 21 ปรากฏว่า มีข้อ 12, 17, 29, 32
35, 36, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 52, 53, 57, 61
64, 65, 68 และข้อที่ (72) ที่นักเรียนชายในกลุ่ม ก. "ตอบรับ" หรือ "เห็นด้วย"
มากกว่า นักเรียนชายในกลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ระหว่าง .05 ถึง .01
นอกจาก ความดีหรือความชั่วเกิดจากตัวของเรเองทั้งสิ้น ผู้เป็นศิษย์ควรเคารพครูอาจารย์
ผู้เป็นบุรพจารย์หรือบิดามารดาทำงาน, และถ้ามีเมตตาควรนำคนอื่นทั่วไป เป็นต้น

2.2 จากตารางที่ 22. พบปรากฏว่า มีข้อ 9, 13, 37, 43 และข้อ 56 ที่นักเรียนภายในกลุ่ม ก. "ตอบปฏิเสธ" หรือ "ไม่เห็นด้วย" ปรากฏว่า นักเรียนชายในกลุ่ม ก. มีข้อจำกัดระหว่าง .05 ถึง .01 เช่น ข้อ 15 (การขาด) ข้อ 37 (การลัดใจ) ข้อ 43 (การควบคุมเสียง) และข้อ 56 (การประพฤติการชก) เป็นต้น

3. ในลักษณะที่ 3. ความสัมพันธ์ระหว่างมารดา กับ บั๊กเรียน เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนา จากตารางที่ 16 ผลปรากฏว่า ค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างมารดา กับนักเรียนชายในกลุ่ม ก. = .893 ซึ่งถือได้ว่า มีความสัมพันธ์กันในลักษณะความถี่ และอยู่ในระดับสูง และผลจากตารางที่ 23-24 จะสนับสนุนข้อความข้างบนคือ

3.1 จากตารางที่ 23 ปรากฏว่า มีข้อ 24, 13, 40, 44, 29, 19, 30, 35, 14, 37, 41, 11, 5 และข้อ 26 ที่ข้อเหล่านี้มีทัศนคติสัมพันธ์อยู่ในระหว่าง .88 ถึง 1.00 ถือได้ว่ามีความสัมพันธ์กันในลักษณะความถี่ และอยู่ในระดับสูง เช่น ข้อ 24 (จนเราจำเป็นต้องเข้าใจคุณสมบัติศาสนา) และข้อ 35 (คำสอนทางศาสนาเป็นการสอนที่ดีที่สุดในชีวิต) ด้วยเหตุที่พระพุทธศาสนาสร้างสรรคความรัก ความเมตตาในวามมนุษย์ที่มีใจกรุณาปราณี จะเห็นพุทธศาสนาจึงเป็นสิ่งสำคัญได้แท้จริง สำหรับมนุษย์ทั้งปวง) เป็นต้น

3.2 จากตารางที่ 24 ในด้านทัศนคติที่ไม่ดี (ไม่เห็นด้วย) ปรากฏว่ามีข้อ 36, 3, 29, 16, 33, 27, 34, 6, 12, 22, 32, 25, 15 และข้อที่ 28 ที่มีค่าสหสัมพันธ์อยู่ ระหว่าง .88 ถึง 1.00 ถือได้ว่า มีความสัมพันธ์กันในลักษณะความถี่อยู่ในระดับสูง เช่น ข้อ 28. (เกี่ยวกับพุทธศาสนาเป็นสิ่งสร้างผู้ล้าสมัย) ข้อ 3. (ความเชื่อในพุทธศาสนาเกิดจากความโง่เขลา) ข้อ 29. (พระพุทธศาสนาเป็นเพียงมรดกที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษสมัยโบราณ) เป็นต้น

ส่วนความสัมพันธ์ ระหว่าง มารดา กับ บั๊กเรียนชายในกลุ่ม ข. เกี่ยวกับทัศนคติต่อพุทธศาสนา จากตารางที่ 16 ผลปรากฏว่า มีค่าสหสัมพันธ์ = .580 ถือได้ว่า

ใจความว่า "ไม่มีข้อใดที่นักเรียนตอบถูกเลย" และจากข้อ ๑๖ ได้รับคำตอบ จึงอนุมานได้ว่าคำตอบข้อที่ ๒๓ - ๒๕ จึงมีคำตอบที่ถูกต้องทั้งหมดนี้ คือ

๓.๓ ใจความที่นักเรียนได้ตอบว่าสมการ $ax^2 + bx + c = 0$ เมื่อ $a > 0$ และ $b^2 - 4ac > 0$ มีคำตอบสองคำตอบ คือ $x_1 = \frac{-b + \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$ และ $x_2 = \frac{-b - \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$ ถูกใจความที่กล่าวไว้ว่า "ไม่มีข้อใดที่นักเรียนตอบถูกเลย" ของตัวผู้ประเมินข้อที่ ๓๓ ถึง ๓๕ (เพราะคำตอบที่นักเรียนเลือกคือคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว) ข้อ ๓๖ (เพราะคำตอบที่นักเรียนเลือกคือคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว) ข้อ ๓๗ (เพราะคำตอบที่นักเรียนเลือกคือคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว) เป็นดังนี้

๓.๔ ข้อที่นักเรียนเลือก จากตารางที่ ๒๔ มีค่าถูกกว่า ข้อที่ ๓๕, ๓, ๓๑, ๑๓, ๖, ๒๓ และข้อ ๗ ซึ่งตรงกับนักเรียนชายในกลุ่ม จ. "ชอบปฏิบัติเสมอ" หรือ "ไม่เห็นด้วย" และข้อที่นักเรียนมีค่าสหสัมพันธ์อยู่ใน ช่วงช่วง .๕๘ ถึง ๑.๐. ข้อใจความ ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับตามทฤษฎี และอยู่ในระดับสูง เช่น ข้อ ๑๖ (เพราะผู้ประเมินไม่ได้มีอะไรมากไปคิดว่าควรเริ่มลองทำให้สิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้นเมื่อตกอยู่ในความลำบาก) ข้อ ๖. (ผู้ได้มีความสัมพันธ์ในชีวิตของเขาแล้ว ผู้ประเมินอาจมองไม่เห็นความจำเป็นของบางข้อจริง) และข้อ ๒๓ (เพราะคำตอบที่นักเรียนเลือก) เป็นดังนี้

สรุป การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับชั้นตาม กลุ่ม จ. กับ นักเรียนชายในกลุ่ม จ. มีข้อกล่าวได้ว่า นักเรียนชายในกลุ่ม จ. มีความเชื่อและทัศนคติที่เกี่ยวกับพฤติกรรมมากกว่า มากกว่า นักเรียนชายในกลุ่ม จ.

๑.๓. การเปรียบเทียบของความแตกต่างระหว่าง นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. กับ นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข.

๑. ในลักษณะที่ ๑ เกี่ยวกับความเชื่อเกี่ยวกับภูตผีปีศาจ จากผลการวิเคราะห์ ตารางที่ ๑๖ ปรากฏว่ามีความแตกต่างมี ระหว่าง นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. กับ นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. ในลักษณะที่ ๑.๑ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. มีทัศนคติที่ถือศรัทธาภูตผีปีศาจมากกว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งจะเห็นได้จากผลของถรวิเคราะห์ในตารางที่ ๑๙ - ๒๐ คือ

๑.๑ ในด้านทัศนคติที่ดี จากตารางที่ ๑๙ จะเห็นได้ว่า มีข้อ ๔๕ ๑๓, ๒๐, ๔๒, ๑๐, ๑๙, ๓๕ และข้อ ๔๑ ที่นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. ตอบ "เห็นด้วย" มากกว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญที่วัดค่าตามเขื่อนั้น มีระดับ .๐๕ ถึง .๐๑ เช่นข้อ ๔๑ (คนเราอย่างน้อยที่สุดครั้งหนึ่งในชีวิต ควรจะศึกษาและค้นคว้าหาความจริงของหลักธรรมทางพุทธศาสนา เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตของเรา) เป็นต้น

๑.๒ ในด้านทัศนคติที่ไม่ดี จากตารางที่ ๒๐ จะเห็นได้ว่า มีข้อ ๓๖, ๒๙, ๑๘, ๖, ๑๒, ๒๓, ๒๒, ๓๒ และ ข้อ ๒๘ ที่นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. ตอบ "ไม่เห็นด้วย" มากกว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. และข้อเหล่านี้มีนัยสำคัญอยู่ระหว่าง .๐๕ ถึง .๐๑ เช่น ข้อ ๑๖ (พระพุทธศาสนาไม่ได้เป็นสิ่งที่มึะโง่มากไปกว่า เป็นมรดกที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษสมัยโบราณ) เป็นต้น

๒. ในลักษณะที่ ๒ เกี่ยวกับความเชื่อเกี่ยวกับภูตผีปีศาจ จากผลการวิเคราะห์ ตารางที่ ๑๘ ปรากฏว่า มีความแตกต่างมี ระหว่างนักเรียนหญิง ในกลุ่ม ก. กับนักเรียนหญิงใน กลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .๐๑ ทำให้เห็นว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. มีความเชื่อที่ถือศรัทธาภูตผีปีศาจ มากกว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญ ดังจะเห็นได้จากตารางที่ ๒๑-๒๒ ซึ่งจะสมัสนับข้อกล่าวอ้างบนนี้ คือ

๒.๑ ความเชื่ออย่างถาวร Positive Belief " เห็นด้วย " จากตารางที่ ๒.๑ ปรากฏว่า มีข้อที่ ๕, ๑๗, ๒๔, ๒๖, ๒๙, ๓๑, ๓๒, ๓๕, ๓๖, ๓๘ ๔๐, ๕๓, ๕๗, ๕๙, ๖๒, ๖๔, ๖๗ และข้อ ๗๒ ซึ่งนักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. ตอบ

" เห็นด้วย " มากกว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. และค่าตามแหล่งนั้นมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 ถึง .01 เช่น ข้อ 31 (การช่วยเหลือกันและกันทางกำลังและโอกาสเท่าที่จะทำได้) นั้น จัดว่าเป็นการเท่าเทียมหนึ่ง) ข้อ 59 (การระงับข้อพิพาทเรื่องที่เกิดขึ้นโดยจริง) และข้อ 67. (ผู้เป็นภรรยาควรเรียนศิลปวิทยาการโดยสะดวก) เป็นต้น

2.2 ความเชื่ออย่างถาวร Regulative belief "ไม่เห็นด้วย" จากตารางที่ 22 จะเห็นได้ว่าข้อ 6, 7, 9, 15, 19, 23, 54, และข้อ 55 ที่นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. คสมปฏิบัติ หรือไม่เห็นด้วย มากกว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. และค่าตามแหล่งนั้นมีนัยสำคัญที่ระดับ ระหว่าง .05 ถึง .01 เช่น ข้อ 6. (ความเกียจคร้านการทำงาน) ข้อ 7. (การเล่นการพนัน) ข้อ 19 (การให้ยวกลางคืน) ข้อ 23 (การยกยอตัวเป็นมิตร) ข้อ 54 (การเป็นอนุภรรยา) และข้อ 55 (การมีอนุภรรยา) เป็นต้น

3. ในลักษณะที่ 3 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างมารดากับนักเรียน ในเรื่องทัศนคติที่ถือศรัทธาศาสนา จากตารางที่ 16 ปรากฏว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างมารดา กับ นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. และค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง มารดา กับ นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. = .853 และ .773 ตามลำดับ ซึ่งถือได้ว่า มีความสัมพันธ์กันในลักษณะตามกัน และอยู่ในระดับสูง

สรุป. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. กับนักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. ปรากฏได้ว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ก. มีความเชื่อ และทัศนคติที่ถือศรัทธาศาสนา มากกว่า นักเรียนหญิงในกลุ่ม ข. อย่างมีนัยสำคัญ

ตอนที่ 2. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ ในกลุ่มเดียวกัน

2.ก การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง นักเรียนชาย กับ นักเรียนหญิง ในกลุ่ม ก.

1. ในลักษณะที่ 1. เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อพุทธศาสนา จากผลของการ วิเคราะห์วิเคราะห์ ตารางที่ 18 ปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ระหว่าง นักเรียน ชาย ในกลุ่ม ก. กับ นักเรียนหญิง ในกลุ่มเดียวกัน (กลุ่ม ก.) และนักเรียนหญิงมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ต่อพุทธศาสนา มากกว่า นักเรียนชาย ในกลุ่ม ก. ซึ่งจะเห็นได้จาก ตาราง วิเคราะห์ที่ 20 จะเห็นได้ว่า ข้อที่ 4. (พุทธศาสนา คือมารดา ของโลก) นักเรียนหญิง ในกลุ่ม ก. ชอบปฏิเสธ หรือ ไม่เห็นด้วย มากกว่านักเรียนชาย ในกลุ่ม ก. อย่างมีนัย สำคัญที่ระดับ .01 การที่นักเรียนชายมีความเป็นบวกต่อทัศนคติที่มีต่อพุทธศาสนา ซึ่ง จะเห็นได้จากข้อที่ 1 และ ข้อที่ 16 นักเรียนหญิงไม่ชอบ

2. ในลักษณะที่ 2 เกี่ยวกับความเชื่อที่มีต่อพุทธศาสนา จากผลของการ วิเคราะห์จากตารางที่ 18 จะเห็นได้ว่า มีความแตกต่างกัน ระหว่าง นักเรียนชาย กับ นักเรียนหญิง ในกลุ่มเดียวกัน (กลุ่ม ก.) มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนหญิง ในกลุ่ม ก. มีความเชื่อที่มีต่อพุทธศาสนามากกว่า นักเรียนชาย ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งจะเห็น ได้จากตารางวิเคราะห์ข้อ จากตารางที่ 21 - 22

2.1 ในด้านความเชื่อที่ดี จากตารางที่ 21 ปรากฏว่า ข้อ 4, 10, 18 ข้อ 44 และข้อ 66 มีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง เกี่ยวกับ ความเชื่อที่มีต่อพุทธศาสนา และถ้าถามในข้อเหล่านี้ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ถึง .01 เช่น ข้อ 4 (เด็กโง่กว่ามีพุทธศาสนาประจำใจทุกคน) ข้อ 10 (การมีเมตตา กรุณาต่อสัตว์) ข้อ 44 (พระพุทธรูปเจ้าสอนเราความจริง) และข้อ 66 (เด็กที่เชื่อสิ่งใดสามารถทำ นั้นจริงว่าเป็นคนวางนอนสบาย

2.2 ในด้าน Negative Belief จากตารางที่ 22 ผลปรากฏว่า มีอยู่ 3 ข้อ ที่นักเรียนหญิง "ชอบปฏิเสธ" หรือ "ไม่เห็นด้วย" มากกว่านักเรียนชาย คำถาม 3 ข้อนั้น มีนัยสำคัญอยู่ระหว่าง .05 ถึง .02 ได้แก่ ข้อ 16 (บุญและบาปไม่มีใน โลกนี้) ข้อ 19 (การเพิ่มอรรถกถา) ข้อ 25 (การพูดเท็จ)

3. ในข้อ ๑๖ และ ๑๗ เกี่ยวกับความถี่ซึ่ง... จากตารางที่ 15... นักเรียนชาย... นักเรียนหญิง... ในกลุ่ม ก. ...

ความแตกต่างในระหว่างนักเรียนชาย กับนักเรียนหญิง ในกลุ่ม ก. ... มีความแตกต่างกัน ระหว่าง นักเรียนชาย กับนักเรียนหญิง ในกลุ่ม ก. ...

2.๖. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง นักเรียนชาย กับ นักเรียนหญิง ในกลุ่ม ข.

1. ในลักษณะที่ 1 เกี่ยวกับนิสัยนิสัยที่... จากตารางที่ 18... นักเรียนชาย กับนักเรียนหญิงส่วนใหญ่ มีแนวโน้มหรือคิดเห็นเกี่ยวกับพุทธศาสนา... ความจริง ความยุติธรรม และความดี... นักเรียนชายในกลุ่... ส่วนของ 23 (พุทธศาสนา...)

2. ในลักษณะที่ 2 เกี่ยวกับความเชื่อที่คัดค้านศาสนา จากตารางที่ 13 ชี้ปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ในกลุ่ม จ. นักเรียนหญิงมัธยมโบนี่มีความเชื่อโดยกลางกว่า มากกว่านักเรียนชายในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้ สัมพันธ์กับการวิจัยในต่างประเทศที่ว่า มีนักเรียนมัธยมโบนี่เห็นด้วยกับศาสนา มากกว่า มีประชากรประมาณ 10 - 15%

สรุป: การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ในกลุ่ม จ. เองกล่าวได้ว่า ไม่มีความแตกต่างกันในระหว่างเพศชาย และเพศหญิง เกี่ยวกับทัศนคติและความเชื่อที่คัดค้านศาสนา.